

گزارش اجرای فرآیند بازدید دانشجویان مامایی از فیلد داروخانه در واحد درسی بیماری‌های زنان

فاطمه نجفی^۱، کبری ابوذری گزافرود^۱، رسول تبری^۲

^۱ گروه مامایی، دانشکده پرستاری، مامایی و پیراپزشکی شرق گیلان، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، ایران
^۲ گروه آموزش پرستاری، دانشکده پرستاری، مامایی و پیراپزشکی شرق گیلان، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، ایران

تاریخ پذیرش: ۲۳/۶/۹۱

تاریخ دریافت مقاله: ۹۱/۲/۱۴

چکیده

مقدمه: یکی از دروس تخصصی و کاربردی دانشجویان مامایی، واحد بیماری‌های زنان می‌باشد. تشخیص به موقع بیماری، نسخه نویسی و به کارگیری صحیح اقدامات دارویی، از کاربرد های تعیین کننده این درس در تأمین سلامت جامعه زنان می‌باشد. در نیاز سنجی‌های به عمل آمده اکثریت دانشجویان برگزاری کارآموزی به صورت بازدید و روخوانی از داروهای تخصصی در داروخانه را به عنوان اولین اولویت در تقویت یادگیری درس بیماری‌های زنان اعلام نمودند لذا این تحقیق با هدف کلی بررسی رضایت دانشجویان مامایی از بازدید از فیلد داروخانه انجام گردید.

روش‌ها: این مطالعه از نوع توصیفی در دانشکده پرستاری و مامایی-پیراپزشکی شرق گیلان در نیم‌سال اول سال تحصیلی ۹۱-۹۲ انجام گرفته است. نمونه‌ها شامل ۳۵ نفر، کلیه دانشجویان ترم ۶ و ۸ مقطع کارشناسی، رشته مامایی می‌باشد. ابزار، پرسشنامه نیازسنجی-خطای دارویی و رضایتمندی بود. در این مطالعه قبل از بازدید داروخانه، پرسشنامه های نیازسنجی-خطای دارویی توسط دانشجویان مامایی تکمیل گردید سپس دانشجویان براساس گروه‌بندی کارآموزی به همراه مربی ثابت عضو هیئت علمی از داروخانه بیمارستان بازدید نمودند. پس از بازدید، پرسشنامه‌های رضایتمندی در اختیار واحدهای مورد پژوهش قرار گرفته و سپس هریک از گروه‌ها اقدام به ارائه کتبی گزارش کار نمودند. اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS پردازش گردید.

یافته‌ها: ۶۸/۶ درصد از دانشجویان، میزان واحد اختصاص یافته به این درس را کافی نمی‌دانستند. ۵۴/۳ درصد از دانشجویان اعتقاد داشتند مباحث داروشناسی تخصصی نیاز آنان در زمان کارآموزی را مرتفع نمی‌نماید. ۹۴/۳ درصد از آنان ابزار رضایتمندی از این روش در تلفیق بهتر مطالب تئوری و بالینی و ۷۹/۴ درصد دانشجویان از بازدید داروخانه در افزایش کیفیت آموزش بالینی کارآموزی بیماری‌های زنان رضایت داشتند. ۶۳/۶ درصد معتقد بودند که این روش سبب افزایش اطمینان و اعتماد به نفس بیشتر دانشجویان در کارآموزی کلینیک تخصصی زنان می‌شود.

نتیجه گیری: نتایج این تحقیق نشان داد که دانشجویان مامایی از اجرای واحد درسی بیماری‌های زنان همراه با بازدید از فیلد داروخانه رضایتمندی داشتند. لذا پیشنهاد می‌گردد در برنامه آموزشی دانشجویان مامایی به منظور ارتقا کیفیت یادگیری واحد درسی بیماری‌های زنان، کارآموزی در فیلد داروخانه نیز گنجانده شود.

کلید واژه‌ها: دارو، بیماری، زنان، دانشجویان مامایی

مقدمه

سلامت زنان مطمئن‌ترین راه برای رسیدن به زندگی بهتر برای خانواده می‌باشد و با توجه به مسئولیت‌های سنگین زنان در جامعه و محوری بودن نقش آن‌ها در تحکیم خانواده، ضرورت دارد جهت تأمین بهداشت و سلامت این گروه کوشش نموده تا بتوانند از این طریق در کل جامعه سلامتی را به ارمغان آورند. (۱) یکی از رده‌های ارائه کننده خدمات بهداشتی درمانی، ماما می‌باشد که با رکن اصلی خانواده، یعنی نویسنده مسئول: کبری ابوذری گزافرود، مربی گروه مامایی، دانشکده پرستاری، مامایی و پیراپزشکی شرق گیلان، دانشگاه علوم پزشکی گیلان kaboozari@yahoo.com

زنان در ارتباط است. واحد بیماری‌های زنان یکی از دروس تخصصی و کاربردی دانشجویان مامایی می‌باشد که تشخیص به موقع بیماری، نسخه‌نویسی و به کارگیری صحیح اقدامات دارویی، از کاربردهای تعیین کننده این درس در تأمین سلامت جامعه زنان است. (۲) بررسی نسخه‌های افرادی که طبق قانون اجازه تجویز دارو را دارند (پزشک، دندان پزشک، ماما) نشان می‌دهد که برخی از بدیهی‌ترین اصول نسخه نویسی از جمله خطاهای نسخه‌نویسی که شامل اشتباه در نوشتن نام دارو، شکل صحیح دارویی، مقدار و تعداد دارو، تجویز همزمان دو یا چند دارو و درج مشخصات بیمار است، می‌باشد. بررسی‌ها

نشان داده که یکی از علل این امر می‌تواند آموزش ندادن اصول صحیح نسخه نویسی به دانشجویان باشد. (۳،۴) در پژوهشی که در بین دانشجویان پرستاری دانشگاه La salle آمریکا انجام شد شایع‌ترین علت اشتباهات دارویی را عملکرد ضعیف بالینی و کمبود اطلاعات داروشناسی گزارش کرده‌اند. (۵)

نتایج تحقیقی تحت عنوان «نظرات مربیان پرستاری در رابطه با علل و راهکارهای کاهش خطای دارویی دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری، مامایی اراک ۱۳۸۶» که توسط باغچقی و کوهستانی انجام شد نشان داد که: بعضی از علل خطاهای دارویی مانند کمبود اطلاعات داروشناسی و محاسبات دارویی غلط با آموزش پرستار در زمان تحصیل ارتباط دارد. (۶) که در همین راستا گسترش آموزش مامایی و تقویت اطلاعات دارویی جهت دانشجویان بیشتر محسوس می‌گردد. روش‌های آموزشی بخشی از متدولوژی آموزش را تشکیل می‌دهد و می‌توان آن را وسیله‌ای برای نیل به هدف خاصی که همان آموزش و تسهیل یادگیری است دانست. (۷) یکی از وظایف اصلی اساتید کمک به ایجاد محیط و فضای آموزشی مناسب برای رشد تفکر انتقادی در کلاس و بالین بیماران است (۸) و برای انتقال دانش بهتر است به جای یک روش، آمیزه‌ای از روش‌ها تحت عنوان روش تلفیقی (Multimedia independent teaching methods) مورد عمل قرار گیرد این روش با در نظر قرار دادن انگیزه و تجربه، دانشجویان را در حالت فعال قرار می‌دهد. (۷)

در برنامه فعلی آموزش کارشناسی مامایی در بخش دروس اصلی، واحد تئوری داروشناسی عمومی (۱) و داروشناسی اختصاصی (۲)، دانشجویان با نحوه مصرف داروها در زنان و مامایی به ویژه در دوران بارداری، اثرات آنها بر جنین و نوزاد، داروهای ویژه بیماری‌های زنان (عفونت تناسلی و ...) داروهای ویژه نازایی، تداخل داروها و نسخه‌نویسی آشناسده، و در بخش تئوری بیماری‌های زنان و ناباروری، انواع بیماری‌های دستگاه تناسلی و ژنیتال زنان و عفونت‌های واژینال، دستگاه ادراری و نازایی جهت آنان تدریس می‌شود. (۲) موردهای بیماری‌های زنان و نازایی در قالب کارآموزی و مشاهده از نزدیک برای دانشجویان میسر می‌باشد و لیکن تدریس مباحث داروشناسی و تجویز دارو در خصوص بیماری‌های زنان، نازایی فقط جنبه تئوریک داشته، و امکان مشاهده عینی و بحث از نزدیک در خصوص داروهای مصرفی در موارد فوق میسر نمی‌باشد. در نیاز سنجی‌های به عمل آمده و بررسی سابقه

خطاهای دارویی دانشجویان، بیش از نیمی از آنان معتقد بودند، مباحث داروشناسی تخصصی، نیازشان را در زمان کارآموزی مرتفع نکرده است و اکثریت دانشجویان برگزاری کارآموزی به صورت بازدید و روخوانی از داروهای تخصصی در داروخانه را به عنوان اولین اولویت در تقویت یادگیری درس بیماری‌های زنان اعلام نمودند با در نظر گرفتن خلاء آموزشی این مطالعه با هدف کلی بررسی رضایت دانشجویان مامایی از بازدید فیلد داروخانه انجام گردید.

روش‌ها

این مطالعه از نوع توصیفی است. جامعه پژوهش کلیه دانشجویان ترم ۶ و ۸ رشته مامایی مقطع کارشناسی دانشکده پرستاری و مامایی-پیراپزشکی شرق گیلان در نیمه‌سال اول سال تحصیلی ۹۲-۹۱ بودند. تعداد نمونه‌ها ۳۵ نفر، که شامل کلیه دانشجویان رشته مامایی که دارای شرایط ورود به مطالعه بودند می‌باشد.

معیارهای ورود به مطالعه:

- ۱- ترم ۶ و ۸ کارشناسی مامایی
  - ۲- اخذ نمره قبولی از دروس داروشناسی ۱ و ۲
  - ۳- گذراندن حداقل ۵٪ واحد کارآموزی بیماری‌های زنان در درمانگاه تخصصی زنان و مامایی
- ابزار گردآوری داده‌ها: قسمت ابتدایی پرسشنامه به جمع‌آوری اطلاعات دموگرافیک دانشجویان اختصاص داشت. در ادامه سوالات ابزار گردآوری اطلاعات، دو پرسشنامه (۱) نیازسنجی، خطای دارویی و (۲) رضایت‌مندی را در بر می‌گیرد.
- پرسشنامه (نیازسنجی، خطای دارویی) شامل ۱۴ سوال بوده بخش اول براساس حیطه‌هایی تنظیم شده بودند که به نظر می‌رسید دانشجویان براساس تجارب قبلی خود در آنها نیاز به کسب اطلاعات بیشتر و تقویت مهارت در کاربرد داروهای تخصصی زنان و مامایی داشته باشند (۷ سوال)، بخش دوم شامل ۳ سوال در خصوص خطاهای دارویی است که در طی ترم‌های گذشته برای دانشجویان پیش آمده است و پرسشنامه رضایت‌مندی با ۱۶ سوال جهت تعیین میزان رضایت دانشجویان مامایی از برنامه اجرایی این پژوهش (بازدید از داروخانه بیمارستان) تنظیم گردید.
- پرسشنامه مذکور براساس مقیاس لیکرت طراحی و در ۳ سطح موافقم، نظری ندارم، و مخالفم امتیازدهی شد سپس امتیاز عبارات با هم جمع گردید. امتیاز بالاتر هر واحد مورد پژوهش بیانگر رضایت بیشتر وی می‌باشد.

در این مطالعه روایی پرسشنامه از طریق اعتبار محتوا توسط ۱۰ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان بررسی و براساس آن تغییراتی نیز صورت گرفت و پایایی آن براساس آلفای کرونباخ ۰/۷۸ تأیید شد.

در این مطالعه، قبل از بازدید داروخانه پرسشنامه‌های نیازسنجی توسط دانشجویان مامایی تکمیل گردید سپس هماهنگی واحد آموزش دانشکده با داروخانه بیمارستان شهید انصاری رودسر انجام گرفت. دانشجویان براساس گروه بندی کارآموزی (۵ نفره)، که ۵/۵ واحد از کارآموزی بیماری‌های زنان را گذرانده بودند در یک شیفت صبح اضافه بر واحد کارآموزی، هر گروه دانشجویی از داروخانه بیمارستان بازدید نمودند. در ساعات‌های ابتدایی بازدید، مربی ثابت عضو هیئت علمی گروه مامایی، به معرفی گروه‌های خاص و کاربردی انواع داروهای مورد نظر در بیماری‌های زنان پرداخت و سپس به همراه دانشجویان اقدام به معرفی تک تک داروها (گروه دارویی، نوع شکل دارو، دوزاژ دارویی، نوع مصرف و میزان دارو، عوارض دارو، نسخه‌نویسی و معرفی داروهایی که ماماها مجاز به تجویز آن می‌باشند) نمود و درآه‌های مختلف دارویی به رؤیت دانشجو و در اختیار آن‌ها قرار داده و هم‌چنین ملزم به روخوانی مشخصات ثبت شده دارویی و بروشور مربوطه شدند. سپس به کاربرد داروی مورد نظر در بیماری‌های زنان اشاره، و در این زمینه به بحث و تبادل نظر پرداخته شد. پس از بازدید دانشجویان از داروخانه و گذراندن ما بقی کارآموزی (۵/۵ واحد)، پرسشنامه‌های رضایت‌مندی در اختیار واحدهای مورد پژوهش قرار گرفته و علاوه برآن هریک از گروه‌ها اقدام به ارائه کتبی گزارش کار نمودند. اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS.Ver.16 پردازش گردید.

نتایج

اطلاعات حاصل از داده‌های پژوهش نشان داد میانگین سن دانشجویان ۲۲ سال بوده و تقریباً نیمی (۵۱/۴ درصد) از آن‌ها در ترم ۶ و بقیه در ترم ۸ مشغول تحصیل بوده‌اند. میانگین معدل کل دانشجویان ۱۶/۵۵ و میانگین نمره آن‌ها در درس داروشناسی (۱) ۱۳/۸ و در درس داروشناسی (۲) ۱۵/۳۱ بود. (۶۸/۶ درصد) دانشجویان میزان واحد اختصاص یافته به این درس را کافی نمی‌دانستند. هم‌چنین ۴۱/۲ درصد از

دانشجویان یادگیری «بیوشیمی دارو» را به عنوان اولویت اول و تقریباً یک سوم آن‌ها یادگیری «اثرات دارو» را به عنوان دومین اولویت کاربردی این درس می‌دانستند. (۵۴/۳ درصد) از دانشجویان اعتقاد داشتند مباحث داروشناسی تخصصی نیاز آنان در زمان کارآموزی را مرتفع نکرده است. اکثریت (۸۰ درصد) دانشجویان درمانگاه تخصصی زنان را به عنوان بخشی که در آن بیشترین نیاز به درس دارو شناسی تخصصی احساس می‌شود؛ بیان نمودند و در مقابل (۳۵/۷ درصد) دانشجویان «بخش اطفال» را بعنوان اولویت آخر احساس نیاز به داروشناسی تخصصی اظهار داشتند.

(۶۸/۶ درصد) دانشجویان علاقه خود به درس داروشناسی عمومی را متوسط و (۵۱/۴ درصد) از دانشجویان علاقه خود به درس داروشناسی تخصصی را «زیاد» گزارش نمودند. (۳۱/۴ درصد) دانشجویان اظهاردا شتند که، دچار خطای دارویی شده بودند که این خطا به صورت روخوانی اشتباه (۴۵/۵ درصد)، اجرای اشتباه (۳۶/۴ درصد) و دوز اشتباه (۱۸/۱ درصد) بوده است.

اکثریت (۸۲/۹ درصد) دانشجویان حضور یا عدم حضور مربی را در بروز خطای دارویی موثر دانسته و (۹۷/۱ درصد) از آن‌ها اعتماد بنفوس متوسط در هنگام اجرای دارو در بخش برخوردار بوده‌اند. اکثریت (۸۰ درصد) دانشجویان هنگام کارآموزی در بخش نیاز به مطالعه داروشناسی را احساس نموده و بیش از نیمی (۵۸/۸ درصد) از دانشجویان فاصله زمانی گذراندن واحد داروشناسی و رفتن به کارآموزی درمانگاه تخصصی زنان را مناسب نمی‌دانستند.

جدول ۱: توزیع فراوانی مطلق و نسبی دیدگاه واحدهای مورد پژوهش بر حسب نوع پاسخ به سوالات رضایت‌مندی از برنامه بازدید داروخانه

عبارات رضایت‌مندی		موافقم		نظری ندارم		مخالفم	
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۲۹	۸۲/۹	۶	۱۷/۱	۰	۰	۰	۰
۲۸	۸۰	۷	۲۰	۰	۰	۰	۰
۶	۱۷/۶	۱۵	۴۴/۲	۱۳	۳۸/۲	۰	۰
۲۱	۶۳/۶	۱۰	۳۰/۳	۲	۶/۱	۰	۰
۳۳	۹۴/۳	۲	۵/۷	۰	۰	۰	۰
۲۴	۷۰/۶	۷	۲۰/۶	۳	۸/۸	۰	۰
۶	۱۷/۶	۱۱	۳۲/۴	۱۷	۵۰	۰	۰
۲۹	۸۵/۳	۴	۱۱/۸	۱	۲/۹	۰	۰
۲۹	۸۲/۹	۴	۱۱/۴	۲	۵/۷	۰	۰
۲۸	۸۴/۸	۵	۱۵/۲	۰	۰	۰	۰
۲۳	۶۷/۶	۸	۲۳/۵	۳	۸/۸	۰	۰
۲۷	۷۹/۴	۶	۱۷/۶	۱	۲/۹	۰	۰
۲۸	۸۰	۵	۱۴/۳	۲	۵/۷	۰	۰
۲۷	۷۷/۱	۶	۱۷/۱	۲	۵/۷	۰	۰
۲۸	۸۲/۴	۲	۵/۹	۴	۱۱/۸	۰	۰
۶	۱۷/۶	۱۱	۳۲/۴	۱۷	۵۰	۰	۰

- ۱- این روش موجب تشویق دانشجویان به تقویت یادگیری مطالب تئوری مربوط به داروشناسی تخصصی می‌گردد.
- ۲- این روش موجب علاقه و ایجاد انگیزه برای مشارکت فعال دانشجویان در فرآیند یادگیری می‌شود.
- ۳- این روش تأثیر چندانی در کاهش خطای دارویی ندارد.
- ۴- این روش سبب افزایش اطمینان و اعتماد به نفس بیشتر دانشجویان در کارآموزی کلینیک تخصصی زنان می‌شود.
- ۵- این روش سبب تلفیق بهتر مطالب تئوری و بالینی می‌گردد.
- ۶- دانشجویان از این طریق قادر است بهتر به نقاط قوت و ضعف خود پی‌ببرد.
- ۷- این روش در به خاطر سپاری دژاژ و شکل ظاهری دارو تأثیری ندارد.
- ۸- این روش موجب علاقه‌مندی بیشتر دانشجویان به مطالعه مباحث داروشناسی تخصصی می‌گردد.
- ۹- این روش در ماندگاری یادگیری (حافظه بلند مدت) اثرات و عوارض گروه‌های دارویی مؤثر است.
- ۱۰- این روش سبب منطقی‌تر شدن پروسه آموزش می‌گردد.
- ۱۱- دانشجویان از این طریق به اطلاعات نحوه نگهداری دارو دست می‌یابند.
- ۱۲- این روش موجب افزایش کیفیت آموزش بالینی کارآموزی مربوطه می‌گردد.
- ۱۴- این روش موجب ارتقای سطح آموزش از مرحله به خاطر سپاری تا کاربردی شدن اطلاعات دارویی می‌گردد.
- ۱۵- این روش یک نوع نوآوری در آموزش را به همراه دارد.
- ۱۶- تمایل دارم این روش آموزشی در مورد دروس مشابه نیز اجرایی شود.
- ۱۷- این روش کمکی در راستای تجویز دارو نمی‌نماید.

بحث و نتیجه‌گیری

براساس یافته‌های این مطالعه اکثریت دانشجویان از بازدید داروخانه جهت ایجاد علاقه و انگیزه برای مشارکت فعال در فرآیند یادگیری رضایت کامل داشتند، همچنین نتایج استخراج تحلیل محتوی کیفی گزارشات ارائه کار دانشجویان مامایی در پایان بازدید از داروخانه شامل: «ملموس شدن مطالب تئوریک» و «بازدید مؤثر و کمک در امر نسخه نویسی» و «اثر مثبت در تجویز دارو برای عفونت‌ها و بیماری‌ها» بود. نتیجه تحقیق رنجبر و سلطانی نیز نشان داد که زمینه تأثیر دو روش آموزش متداول و تلفیقی بر میزان یادگیری ذهنی مهارت دادن دارو با تفاوت معنی‌دار در سطح $p=0/0001$ برتری گروه آزمایش را نسبت به گروه شاهد نشان داد (۷).

براساس نتایج این مطالعه اکثریت دانشجویان علاقه خود به درس داروشناسی عمومی را «متوسط» و علاقه خود به درس داروشناسی تخصصی را «زیاد» اظهار نمودند. در مطالعه آمینی و همکاران نتایج نشان داد که انگیزه‌ها نیروی قوی در فرآیند یاددهی- یادگیری هستند، لذا با شناخت هرچه بیشتر عوامل موثر در انگیزش دانشجویان می‌توان مشارکت فعالانه آن‌ها را در یادگیری افزایش داد. عوامل درونی موثر بر انگیزه یادگیری دانشجویان بالینی بیشترین میانگین به ترتیب مربوط به عوامل «شایستگی و استعداد دانشجو در یادگیری بالینی»، «علاقه‌مندی دانشجو به رشته» بوده است. (۹)

(۳۱/۴ درصد) دانشجویان اظهار داشتند که دچار خطای دارویی شده بودند. که این خطا به صورت روخوانی اشتباه،

نشان داد که، در دروس اصلی این گروه، واحد داروشناسی کمتر از حد مورد نیاز بوده است. (۱۰)

به طور کلی نتایج این تحقیق نشان داد، که دانشجویان مامایی از اجرای واحد درسی بیماری‌های زنان همراه با بازدید از فیلد داروخانه رضایتمندی داشتند. لذا پیشنهاد می‌گردد در برنامه آموزشی دانشجویان مامایی به منظور ارتقا کیفیت یادگیری واحد درسی بیماری‌های زنان، کارآموزی در فیلد داروخانه نیز گنجانده شود.

اجرای اشتباه و دوز اشتباه بوده است. در تحقیق باغچقی و همکاران نتایج نشان داد، شایع‌ترین علت اشتباهات دارویی دانشجویان پرستاری شامل کمبود اطلاعات داروشناسی، مهارت ضعیف محاسبات دارویی و بد خط بودن دستورات در کاردکس یا کارت دارویی بود. (۶) مطالعه دیگری که توسط ابراهیمی و همکاران انجام شد، نشان داد که بیشترین خطا در مرحله‌ی دادن دارو رخ می‌دهد (۸۷/۳ درصد). (۱۰)

اکثریت دانشجویان میزان واحد اختصاص یافته به درس داروشناسی را کافی ندانستند. تحقیق ابراهیمی و همکاران «با عنوان بررسی تطابق برنامه درسی موجود در رشته مامایی با نیازهای جامعه از دیدگاه فارغ‌التحصیلان جدید این رشته»

References

- 1-Parvizi S, Ghasemzadeh F, Seiedfatemi N, Naseri F. [Social determinants of health in women living in Tehran; A qualitative study]. *Journal of Nursing Research Winter 2009; 4 (15): 6-15.* [Persian]
- 2-Hatami rad R, et al. [The position and role of midwives in improving family health]. National congress of family health and Lifestyle 2010. [Persian]
- 3- The regulation of midwives and postgraduate qualifications Registered with the Medical Council of Islamic Republic of Iran. [cited 2006 Nov 6]. Available From: <http://nemc.ir/page.php?221> [Persian]
- 4- How to write better prescription?. Book Review of Guide to good prescribing. WHO/DAP/1994 .11. [cited 2006 Nov 6]. Available From: <http://apps.who.int/medicinedocs/en/d/Jwhozip23e/>
- 5-Wolf Z R.Characteristics of medication errors made by students during administration Phase :a descriptive study. *J prof nurs 2006; 22 (1): 39-51.*
- 6-Baghcheghi N, Koohestani HR. [The Comments of nursing educators about reasons and reduction strategies of medication errors in nursing students in Arak University of Medical Sciences]. *Arak Medical University Journal Winter 2010;12(4,supp 1):1-8.* [persian]
- 7-Ranjbar K, Soltani F, Mousavi nassab M, Masoudi A, Ayatollahi S. [Comparison of the Impact of Traditional and Multimedia Independent Teaching Methods on Nursing Students` Skills in Administrating Medication]. *Iranian Journal of Medical Education 2003; 3 (1): 35-43.* [persian]
- 8-Shojaei F, Emamgholi Khoshe chin T, Rafiee A, Masoumi N. [Students Clinical Skills for Anxiety Reduction and Learning]. *Journal of EDC 2010; 2(3): 26-32.* [persian]
- 9- Amini A, Valizadeh S, Mohamadi B . [Survey of effective factors on learning motivation of clinical students and suggesting the appropriate methods for reinforcement the learning motivation from the viewpoints of nursing and midwifery faculty, Tabriz University of Medical Sciences 2002]. *Iranian Journal of Medical Education 2002; 2 (0): 10-11.* [persian]
- 10- Ebrahimi H, Dadgari A, Noorian J. [Barrasye tataboghe barnameye darsye mojud dar reshteye mamaei ba niazhaye jameae az didgahe fareghotahsilane jadide in reshte]. *Journal of Research in Nursing & Midwifery 2001; (15).* Available From: <http://nm.mui.ac.ir/journal/main.php?filename=article.php&nomagazine=15&noart=1&footer=footer1.php> [Persian]

Report of the Process of Pharmacy Visit in Gynecology Course of Midwifery Students

Najafi F¹, Abouzari Gazafroodi K¹, Tabari R²

¹Nursing & Midwifery Dept, Langroud Nursing & Midwifery-Paramedical Faculty, Guilan University of Medical Sciences, Langroud-Iran

²Nursing Dept, Shahid Beheshti Nursing & Midwifery Faculty, Guilan University of Medical Sciences, Rasht, Iran

Received:2012/5/3

Accepted: 2012/9/13

Abstract

Introduction: Gynecology is one of the special and application lesson in midwifery course. On time diagnosis, prescription and right performance of drug measurement consider as effective factors in application of this course in providing female health. Majority of students believe visiting of pharmacy Field and reading prescription are priorities in improving process of learning in Gynecology course. This study was performed with the aim of determining of midwifery students satisfaction in visiting pharmacy.

Method: This is a descriptive study and has been done at midwifery Faculty in the first term of 91-92. Samples were 35 cases (all midwifery 6th and 8th semester) who were settled in license section. Tool was a questionnaire including need-assessment satisfaction and drug mistake items. Questionnaire was completed by students before and after visiting pharmacy field long with a Tutor according to regulate program. Then a report was presented. Data were analyzed SPSS software.

Results: 68.6% of students believe that allocated time to the course is not sufficient. 54.3% agree special course of pharmacology do not meet their needs in training course. 94.3% and 79.4% declare their satisfaction of combination of theoretical and clinical subjects and visiting of pharmacy fields promoting quality of clinical education in Gynecology diseases, respectively. Also 63.6% believed that, this method could rise students confidence in practice.

Conclusion: Findings show that students were satisfied with visiting pharmacy in Gynecology course. So, It is supposed to consider pharmacy visit lesson in Gynecology course for promoting quality of clinical education.

Key words: drug, Gynecology, midwifery student.

Corresponding author: Abouzari K, Nursing & midwifery – paramedical faculty, Guilan university of medical sciences, Langroud, Iran.
Kaboozari@yahoo.com